

TRIO ABRIL

Juani Palop - saxofoons
Arno Bornkamp - saxofoons
Frank van de Laar - piano

Donderdag 14 november 2024

Programma en toelichting

Mikhail Glinka (1804-1857) *Trio Pathétique* (1832)

in de versie voor sopraan-, baritonsaxofoon en piano

1. Allegro moderato
2. Scherzo
3. Largo
4. Allegro con spirito

Santiago Baez (1982) *Arkenciel V* (2023) voor sopraan-, baritonsaxofoon en piano

1. Divertimento
2. Ballade
3. Scherzo

Jun Nagao (1964) *Paganini Lost* (2009) voor 2 altsaxofoons en piano

Pauze

Claude Debussy (1862-1918) *Rhapsodie* (1903)

in de versie voor sopraan-/tenorsaxofoon, altsaxofoon en piano (*arr: Alberto Tarraga*)

Carlos Micháns (1951) *Las Furias* (2024) voor sopraan-, altsaxofoon en piano

1. Agresivo
  2. Impetuoso
  3. Impetuoso
- (mede mogelijk gemaakt door het Fonds Podiumkunsten)

Francis Poulenc (1899-1963) *Trio* (1926)

in de versie voor sopraan-, baritonsaxofoon en piano

1. Presto
2. Andante con moto
3. Rondo

Biografieën:

Juani Palop is geboren in Canals, (Valencia, Spanje 1982). Ze studeerde saxofoon in Castellón, Valencia, Parijs en Amsterdam, waar ze in 2009 haar Master cum laude afrondde in de prestigieuze Arno Bornkamp-klas. Juani is al meer dan 20 jaar actief als saxofoniste en kreeg les van musici als Jean-Denis Michat, Claude Delangle, Jean-Marie Londeix, Pedro Iturralde, Vincent David, Walter van Hawe. Ze won vele prijzen binnen en buiten in Spanje, en trad op in Nederland, Frankrijk, Duitsland, Colombia, Rusland, Japan en China.

Als orkestmusicus speelde ze bij het Madrid Symphony Orchestra voor het Koninklijk Theater, de JONDE, JOSCO, JJ.MM World Orchestra, NJO, Musica Eterna en Vrije Universiteit Orkest Amsterdam, Radio Filharmonisch Orkest en Mahler Chamber Orchestra onder leiding van Gunter Schüller, Eliahú Inbal, Pablo Heras-Casado, Arturo Tamayo, Josep Vicent, Teodor Currentzis, Edo de Waart en Barbara Hannigan.

Ze vormt een duo met pianist Juan Carlos Cornelles en maakt deel uit van het Barcelona Reed Quintet en Zavasax. Uit deze groep ontstond het Alcosax-project – een cursus en festival voor saxofonisten – waarvan zij artistiek leider is. Juani werkte van 2010 tot 2018 in de "Banda Municipal de Barcelona". In 2018 verhuisde ze naar Nederland, waar ze lid werd van het Berlage saxofoonkwartet. Juani combineert haar solo-concertpraktijk met lesgeven en haar werk met het Berlage Saxophone Quartet.

Arno Bornkamp:

De Nederlandse saxofonist Arno Bornkamp is het voorbeeld van de moderne virtuoos, die zich even goed thuis voelt in het traditionele als in het hedendaagse repertoire. Sinds zijn solodebuut in 1982 te Rome met het Concertino da Camera van Jacques Ibert speelde hij meer dan 200 concerten met orkesten over de hele wereld, waarmee hij de belangrijkste werken uit het saxofoonrepertoire uitvoerde en een groot aantal nieuwe werken in première bracht. Naast zijn solocarrière is Arno Bornkamp een fervent beoefenaar van kamermuziek. Gedurende 35 jaar heeft Bornkamp deel uitgemaakt van twee ensembles: het Aurelia Saxofoonkwartet en zijn duo met pianist Ivo Janssen.

Sinds 5 jaar vormt Arno Bornkamp het 'Duo Calvadoré' met de Vlaamse pianist Jan Lust. Daarnaast speelt hij sinds kort in het in tango gespecialiseerde saxofoonkwartet Pannonica en het vanavond te horen Trio Abril. Arno Bornkamps activiteiten (concerten, festivals en masterclasses) hebben hem in vele landen van Europa, de Verenigde Staten, Japan en Zuid-Amerika gebracht. Ook bracht hij vele cd's uit op verschillende labels, waaronder meer dan 10 onder eigen naam. Arno is een gerenommeerd docent; hij leidt de klas voor klassiek saxofoon aan het Conservatorium van Amsterdam.

Frank van de Laar werd in 1965 te Laren geboren. Op tienjarige leeftijd begon hij zijn pianostudie, die hij in 1989 aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam bij Jan Wijn afsloot met de hoogst denkbare onderscheiding. Hij vervolgde zijn studie in Hannover bij Prof. Karl-Heinz Kämmerling en in Amsterdam bij Naum Grubert. In 1987 won hij de derde prijs op het Internationale Brahms Concours te Hamburg en in 1988 behaalde hij de eerste prijs op het Postbank-Sweelinck concours en debuteerde in datzelfde jaar in de grote zaal van het Concertgebouw. Sindsdien volgden optredens in binnen- en buitenland elkaar in hoog tempo op en werden door pers en publiek warm onthaald. Hij concerteerde in bijna alle landen van Europa, in Amerika, Azië, waarbij vele prijzen en onderscheidingen hem ten deel vielen. Zijn repertoire omvat de gehele periode van Bach tot heden, waarbij ook minder bekende oude en nieuwe meesterwerken een interessante rol spelen. Bovendien is hij zeer actief op het gebied van de kamermuziek. Talloze radio- en televisieopnamen legden zijn uitvoeringen vast en meer dan 25 compact discs verschenen inmiddels van zijn hand.

Hij is als hoofdvakleraar verbonden aan de conservatoria Amsterdam en Zwolle.

Toelichting:

Mikhail Glinka (1804-1857) - Trio Pathétique (1832)

Mikhail Glinka (1804-1857) wordt vaak beschouwd als de grondlegger van de Russische klassieke muziek. Zijn composities hebben een grote invloed gehad op latere Russische componisten en zijn werk markeert de overgang van het klassieke naar het romantische tijdperk in de muziek. *Trio Pathétique* behoort tot de weinige kamermuziekstukken die Glinka heeft geschreven. Glinka componeerde het stuk in 1832 voor piano, viool en cello. De term 'Pathétique' verwijst naar de emotionele diepgang en expressiviteit van de muziek, die doordrenkt is van gevoelens van melancholie en verlangen. Dit uitgesproken romantische werk wordt gekenmerkt door de rijke harmonieën, zangerige melodische lijnen en elementen uit de Russische folklore, die Glinka vaak in zijn composities verwerkte. De versie voor sopraansaxofoon is een relatief moderne transcriptie en biedt een unieke interpretatie van het originele werk. De sopraansaxofoon is bekend om zijn warme en expressieve toon, wat hem bijzonder geschikt maakt voor het overbrengen van de emotionele kern van Glinka's muziek. Het gebruik van een sopraansaxofoon in plaats van viool of cello kan de klankkleur en de dynamiek van het stuk veranderen, waardoor een nieuw perspectief op de muzikale intenties van Glinka's oeuvre ontstaat die de tijdloze schoonheid ervan opnieuw onder de aandacht brengt.

Santiago Baez (1982) - Arkenciel V (2023)

Santiago Baez is een hedendaagse componist wiens werk vaak de grenzen van verschillende muziekstijlen en instrumenten verkent. Het stuk *Arkenciel V* is een interessant voorbeeld van eigentijdse kamermuziek voor sopraansaxofoon, baritonsaxofoon en piano. De keuze om zowel sopraansaxofoon als baritonsaxofoon te gebruiken, biedt een rijke textuur en een breed scala aan klankkleuren. De sopraansaxofoon, met zijn heldere en scherpe klank, contrasteert mooi met de diepe en warme klanken van de baritonsaxofoon. De piano voegt harmonische ondersteuning en ritmische variatie toe, en biedt mogelijkheden voor zowel begeleiding als solistische momenten. De combinatie van deze drie instrumenten leidt tot fascinerende dialogen en interacties. *Arkenciel V* weerspiegelt invloeden van minimalisme, jazz of avant-garde muziek. Er wordt geëxperimenteerd met structuur, vorm en klank, wat leidt tot verrassende wendingen en een vernieuwde benadering van melodie en harmonie. Dynamische contrasten en verschillende articulaties creëren momenten van stilte, zachte passages en krachtige uitbarstingen. Het stuk is technisch uitdagend en vereist van de musici dat zij verschillende technieken beheersen, zoals multiphonics, bereikuitbreiding, en onconventionele speeltechnieken. *Arkenciel V* van Santiago Baez is een intrigerend stuk dat de mogelijkheden van de saxofoon en piano verkent, en het nodigt uitvoerders en luisteraars uit om de veranderingen en dynamiek van de moderne muziek te verkennen.

Jun Nagao (1964) - Paganini Lost (2009)

Paganini Lost is een werk van de Japanse componist Jun Nagao voor twee altsaxofoons en piano. Nagao, geboren in 1964, heeft een veelzijdige muzikale carrière en staat bekend om zijn unieke benadering van compositie, waarin hij vaak elementen uit verschillende muziekstijlen en culturen combineert. De titel van het stuk verwijst naar Niccolò Paganini, de beroemde Italiaanse violist en componist. Het werk kan worden opgevat als een eerbetoon aan de virtuositeit en de thematische elementen die in Paganini's muziek voorkomen, maar dan

vertaald naar de klankwereld van altsaxofoons en piano. Nagao staat bekend om zijn moderne en avantgardistische stijl, die elementen uit zowel traditionele als hedendaagse muziek omvat. Hij maakt vaak gebruik van ongewone harmonieën, ritmes en texturen. Het werk bevat contrasterende passages met grote dynamische variaties, wat een kenmerk is van moderne kamermuziek. *Paganini Lost* wordt gewaardeerd voor zijn uitdagende technische eisen en expressieve mogelijkheden voor de muzikanten. Het stuk vereist niet alleen technische vaardigheid, maar ook interpretatieve diepgang van de uitvoerenden.

Claude Debussy (1862-1918) - Rhapsodie (arr. Alberto Tarraga)

De 'impressionistische' muziek van Claude Debussy wordt gekenmerkt door innovatieve harmonieën, complexe structuren en een evocatieve, schilderachtige kwaliteit. De Franse componist streefde ernaar om muziek te creëren die de natuurlijke wereld en de emotionele ervaringen van mensen weerspiegelde, in plaats van traditionele vormen en structuren te volgen. *Rhapsodie* werd oorspronkelijk geschreven voor orkest en werd later bewerkt voor verschillende instrumenten en ensembles. Ook de versie voor sopraansaxofoon, altsaxofoon en piano, is een bewerking van de oorspronkelijke compositie. De bewerking van Alberto Tarraga past de originele muziek aan voor een kleiner ensemble, wat de mogelijkheid biedt om de subtiele nuances en texturen van Debussy's muziek op een nieuwe manier te ervaren. Debussy's harmonische keuzes zijn vaak onconventioneel, en in de *Rhapsodie* weerspiegelt zijn liefde voor de kleuren en geluiden van de Franse muziek, evenals zijn fascinatie met exotische en folkloristische elementen. De muziek nodigt uit tot visualisatie en emotionele verdieping, met lange lijnen en een dromerige kwaliteit die typisch is voor impressionistische kunst. Ze roept scènes en gevoelens op zonder expliciet een verhaal te vertellen. De combinatie van sopraansaxofoon, altsaxofoon en piano levert een unieke klankkleur op. De saxofoons voegen een warme, zijdezachte textuur toe, terwijl de piano de harmonische basis en ritmische begeleiding biedt. Debussy's muziek zit vol subtiele dynamische veranderingen en vraagt om expressieve interpretaties. In deze bewerking kunnen de uitvoerenden de emotionele diepte van het stuk accentueren door variaties in volume, tempo en articulatie toe te passen. *Rhapsodie* in deze specifieke bewerking geeft luisteraars de kans om de schoonheid van Debussy's melodieën en harmonieën te ontdekken vanuit een andere muzikale invalshoek. Het laat ook zien hoe zijn werk zich leent voor verschillende instrumentale interpretaties, waardoor het toegankelijker wordt voor een breder publiek. Het stuk etaleert Debussy's blijvende invloed op de klassieke muziek en zijn vermogen om gevoelens en beelden om te zetten in muzikale ervaringen.

Carlos Micháns (1951) - Las Furias (2024)

Las Furias betekent De Furiën, in het Grieks bekend als de Erinyen. Het zijn drie mythologische wraakgodinnen, die vaak met slangen door hun haar en een dreigende uitdrukking op hun gezicht worden afgebeeld. Men kan echter niet zeggen dat ze zomaar gemeen zijn, maar alleen als ze iemand moeten straffen of kwelen door zijn misdaden, wat men in het Engels een "angel of vengeance" noemt.

Mijn stuk *Las Furias* verwijst niet direct op kwaadaardige figuren of godinnen, maar om de verschillende vormen die het kwaad kan aannemen, van strelend en verleidelijk tot agressief en vernietigend. Zoals in andere werken van mijn hand, heb ik de titel achteraf gekozen, naar aanleiding van wat de klanken zelf mij suggereerden. Dus geen verhaal nog referentie op bestaande mythes, maar gewoon wat de muziek probeert uit te drukken, of juist niet.

Geschreven door Carlos Micháns, oktober 2024

Francis Poulenc (1899-1963) – Trio (1926)

Francis Poulenc was een prominente Franse componist die deel uitmaakte van 'Les Six', een groep van zes Franse componisten die zich in de vroege 20^e-eeuw ontwikkelden als een tegenhanger van de romantische en laatromantische muziek. Poulencs stijl is vaak een mix van serieuze en populaire elementen, met een duidelijke invloed van het Franse chanson en jazz. Poulenc stond bekend om zijn melodieuze en expressieve muziek, die ook vaak een speelse en ironische ondertoon heeft. Het Trio voor sopraansaxofoon, baritonsaxofoon en piano werd in 1926 geschreven en is een van de opvallende werken van Poulenc waarin hij de saxofoons op een elegante en verfijnde manier integreert. Dit stuk is typisch voor zijn stijl, met levendige, energieke ritmes en een rijke harmonische taal. Het maakt gebruik van de unieke kleuren en stemmen van de saxofoons, die niet alleen een melodische rol spelen, maar ook akoestische nuances en texturen aan het geheel toevoegen. Het Trio bestaat uit drie delen. In Andante begint Poulenc met een lyrische en melancholische melodie, waarin de sopraansaxofoon de hoofdrol speelt. De baritonsaxofoon ondersteunt met warme harmonieën, terwijl de piano een rijk landschap van akkoorden en figuren creëert. Pas d'attaque heeft een levendig en speels karakter, met een sterke ritmische drive. De muziek lijkt te dansen en speelt met de interactie tussen de instrumenten, wat weer de humor en vitaliteit van Poulencs stijl laat zien. Het Trio eindigt met de Finale, een sprankelend en energiek deel waarin alle instrumenten in een soort spelbothaan elkaar aanvullen en naar een opzwepende climax toewerken. De keuze voor sopraansaxofoon en baritonsaxofoon in dit trio is best bijzonder. De saxofonist is immers niet zo ruim bedeed in de klassieke muziek. Het gebruik van deze instrumenten stelt Poulenc in staat om originele klanken en effecten te creëren, wat een typische eigenschap van zijn werk is. Samenvattend is het Trio van Poulenc een uniek en verfrissend stuk dat laat zien hoe veelzijdig en expressief de combinatie van saxofoons en piano kan zijn. Het is een voorbeeld van zijn vermogen om traditionele vormen te combineren met moderne klanken en invloeden, en weerspiegelt zowel de speelse als de serieuze aspecten van zijn compositiestijl. Het Trio is een gewaardeerd werk in het kamermuziekrepertoire, en biedt zowel muzikanten als luisteraars een rijke, emotionele ervaring.

Met dank aan Wenneke Savenije